

Programa anual d'execució
Parc natural de s'Albufera
des Grau

2016

Presentació

Que és un Programa anual d'execució?

És el document on queden definits, a un any vista, els programes i projectes a desenvolupar al Parc. Va acompanyat d'un pressupost per a cada actuació.

Es denominen programes aquelles activitats de gestió continuada que tenen un cost anual, generalment no massa variable d'any en any. Dins l'apartat de projectes s'inclouen aquelles accions puntuals, amb un objectiu identificat i concret, que s'assoleixen en un termini de temps determinat i generalment curt (un o pocs anys), en contraposició als programes, que tenen objectius a molt llarg termini o de durada indeterminada.

La majoria d'accions detallades a aquest Programa Anual poden ser executades directament pel personal del Parc o contractar-se externament, en aquest darrer cas sempre comptant amb el suport del personal del Parc per a la seva realització i/o supervisió. D'altres actuacions requereixen, per contra, de la implicació de personal de la conselleria de Medi Ambient (o d'organismes o institucions que d'ella en depenen) no adscrit al Parc.

Aquestes actuacions s'executaran prèvia aprovació de l'Autoritat de Gestió i la Junta Rectora informarà amb caràcter ordinari, el Programa anual d'execució 2016 i la Memòria d'actuacions 2015.

Sumari

Equip de gestió

Programes i projectes

1. Àrea de gestió per a la conservació
2. Àrea de desenvolupament socio - econòmic
3. Àrea d'ús públic
4. Àrea d'investigació i seguiment
5. Àrea de participació
6. Àrea de manteniment
7. Àrea de vigilància
8. Àrea d'administració
9. Àrea de planificació
10. Àrea d'avaluació
11. Pressupost

Equip de gestió

Director del Parc Natural (Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat)

Martí Josep Maria Escudero Portella

(Servei d'Espais Naturals)

Cap de Delegació de Ibanat Menorca

Jorge Casado Bragado

Técnico de Delegació de Ibanat en Menorca

Patricia García Pérez

Facultatiu tècnic (D.G d'Espais Naturals i Biodiversitat)

Ricard Borràs Tejedor (compartit amb el Servei de Planificació)

Educadors ambientals (IBANAT)

Julia Álvarez Escolano

Begoña Rodríguez i Barberán

Agent de Medi Ambient (SGT)

Llorens Capellà

Informadors del Centre d'interpretació (IBANAT)

Luis Leandro García Antunez

Carmina Junquito Herrero

Personal de brigada (IBANAT)

Brigada d'IBANAT de 5 integrants, membres de la brigada assignada al Parc natural, que es pot reforçar si es necessari, amb la ajuda puntual d'altres brigades del IBANAT, per aconseguir els objectius marcats al PAE 2016.

1. Àrea de gestió per a la conservació

Amb els programes i projectes inclosos en aquesta àrea de gestió per a la conservació, es pretén garantir la conservació i recuperació de la biodiversitat i del patrimoni etnològic del Parc tal com senyala l'article 40 del PORN del Parc natural de s'Albufera des Grau "Conservació d'espècies i aprofitaments" i a als articles 36 "Conservació d'espècies i hàbitats" i 35 "Gestió de zones humides" del mateix Pla d'ordenació.

1.1. Programa de lluita contra plagues forestals

- El Parc natural de s'Albufera des Grau compta amb masses forestals afectades per la processionària del pi (*Thaumetopea pityocampa*). Aquest fet és especialment important en aquelles zones amb un ús públic intens. Per tal de reduir la càrrega de processionària del pi en aquests enclavaments, es realitzaran un seguit d'actuacions de manteniment de les caixes niu d'ocells insectívors i rates pinyades. Pel que fa a la instal·lació de caixes de feromones, durant el 2015 el Servei de Sanitat Forestal va lliurar al parc feromones per mantenir 10 caixes durant els mesos d'estiu i principi de tardor. Per l'any, 2016 és faran les gestions pertinents amb el Servei de Sanitat Forestal per tal d'instal·lar 10 caixes i realitzar el seguiment del nombre de papallones que hi cauen.
- Durant el transcurs de l'any 2016, voldríem dedicar una atenció especial al banyarriquer (*Cerambyx Cerdo*), que segons el Servei de Sanitat Forestal de la CAIB, es una de les plagues principals del encinars de Mallorca. Al PN de s'Albufera des Grau, tenim importants masses d'alzinar que cal protegir, per tant amb la col·laboració del Servei de Sanitat Forestal, volem realitzar investigacions de control de *Cerambyx* al PN, per conèixer si afecta al nostres alzinars. De moment afecta a l'illa de Mallorca i no pareix que afecti a Menorca, però cal efectuar la vigilància ja que a l'illa de Menorca tenim 5.441 ha d'alzinar, entre d'elles les del PN, el problema pot venir en que s'importen alzines que poden portar la plaga.
- Seguirem col·laborant amb el Servei de Sanitat Forestal, per la "Xarxa Forestal Balear d'avaluació i seguiment de danys a masses forestals".
- Col·laboració amb el Servei de Sanitat Forestal, per el seguiment i control del perforador del pi (*Tomicus Destructuens*) i de l'eruga peluda de l'alzina (*Limatria Dispar*) i del Becut vermell de les palmeres (*Rhynchophorus Ferrugineus*).

- Col·laboració amb el Servei de Sanitat Forestal, per l'elaboració el mapa d'afectació de la procesionaria del pi-2016. Es té en compte el punt 1.15 Projecte de millora sanitària de les masses forestals dels espais naturals protegits, amb control biològic
- Col·laboració amb el Servei de Sanitat Forestal, per ajudar als sistemes de detecció, control, avaluació i seguiment, per assegurar la sanitat forestal a l'àmbit del PN de s'Albufera des Grau.
- Atès el Pla Forestal de les Illes Balears 2015-2023, es procurarà que les actuacions forestals que tinguin per lloc el Parc natural, estiguin amb la directiu d'aquest important document de gestió.

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	100,00 €	26	Director, personal de brigada	1

1.2 Programa de lluita contra plantes invasores

L'existència de zones enjardinades dins dels límits del Parc natural, especialment en les cases de l'antiga urbanització de Shangril·là, constitueix un focus de dispersió de plantes al·lòctones invasores, flora introduïda a les Illes Balears. Al llarg de 2015 es va treballar en el control d'aquestes plantes a la zona de Shangril·là, fins i tot és va actuar a l'interior d'alguns jardins privats amb l'acord dels propietaris. Durant l'any 2016, es reprendrà aquesta tasca i es continuarà, amb l'eliminació dels rebrots d' *Aloe sp.* *Luca sp.* i *Agave Americana* a la zona de Shangril·là, a les antigues bateries militars del cap de Favàritx . D'altre banda es realitzarà un nou control sobre *Drossanthemum floribundum* a l'illa d'en Colom i s'intentarà actuar de nou, per si surten rebrots, sobre el nucli d'*Agave sp.* existent al voltant del monument dedicat als captius alliberats al XIX i posats en quarantena a l'illa.

Es sol·licitarà el permís del propietari de la finca Mongofre Vell, per revisar i eliminar si cal, *Agave sp.*, de la zona cala Caldés després de l'actuació de l'any 2015.

Així mateix es continuarà amb el control i revisió de tot el litoral per l'eliminació de *Carpobrotus sp.* L'actuació a la zona Favàritx actualment està pràcticament finalitzada i durant l'any 2016 s'aniran fent repassades periòdiques per eliminar noves plàntules i rebrots. Durant el 2015 es va fer una prova pilot d'eliminació de *Carpobrotus* en penya - segats, eliminant el *Carpobrotus* d'uns 180 metres lineals de penya, i es pretén que durant el 2016 es pugui signar un contracte menor per tal d'eliminar totes les plantes restants d'uns 800 metres lineals de penya

– segats i amb un posterior seguiment aeri per veure els resultats i la presència de possibles focus (amb recursos propis i empreses externes).

A las antigues bateries de Favàritx, per a l'eradicació de la planta invasora, *Ailanthus altissima*, està previst tornar a fer una actuació durant la primavera.

També es continuaran repassant els canyissars d'*Arundo donax*, en els quals es va actuar intensament durant l'any 2015. Finalment s'avaluarà l'any 2016, el resultat dels diferents mètodes emprats (extracció de rizoma mecànicament, extracció de rizoma manualment, estessada periòdica i cobertura del rizoma amb geotèxtil) i s'actuarà en un altre focus existent a la finca de Sa Bassa i en un focus existent a un coster de la finca de Llimpa, just davant del Centre de Recepció del Parc natural.

Atès que el 2014 es va engegar una campanya de sensibilització i conscienciació als veïns de Shangril·la, l'any 2016 es continuarà amb la campanya. Concretament es centrarà, en cercar voluntaris per eliminar del seu jardí les espècies més perilloses, a canvi se'ls proporcionarà planta autòctona (ullastrer, mata, murta...), per tal d'omplir el buit (recursos propis).

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	100,00 €	126	Director, personal de brigada, Tècnic DG	1

Totes aquestes actuacions es portaran a terme amb la col·laboració i assessorament del Servei de Protecció d'Espècies.

1.3 Programa de conservació de l'ullastrer del PN

Es donarà preferència en la gestió forestal la funció ecològica de les masses forestals amb consideració a les directrius del Pla Forestal de les Illes Balears 2015-2023 i del PORN del PN.

Les principals actuacions que es preveu portar a terme als ullastrers existents a finca pública de Santa Madrona i Llimpa són;

Esporgar

Eixermar

Retirar rebrots

Triturar restes de poda

Eliminar plantes al·lòctones

Vigilància de sanitat forestal

Pressupost CAMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	100,00 €	68	Director, personal de brigada, tècnic	2

1.4 Programa de conservació del sivinar de sa Gola

Es tracte de l'eliminació dels pins que suposin un perill pels senderistes del itinerari de sa Gola si fortes ventades en posat en perill la seva estabilitat i els pins morts o que afectin la supervivència i bon creixement de las sivines, es continuarà amb la feina iniciada l'any 2015. S'actuarà a un àrea de Conservació Predominant i per aquest motiu s'ha de tenir una consideració especial.

Pressupost CAMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	200,00 €	68	Director, personal de brigada, tècnic	2

S'empraran per a la repoblació plantons de sabina produïts amb llavor del propi parc natural

1.5 Programa de control de fauna exòtica

Durant l'any 2016, és vigilarà amb la col·laboració del Servei de Protecció d'Espècies, la presència d'espècies de fauna exòtica en els diferents ecosistemes del Parc Natural, tot això, en el marc de las mesures necessàries per evitar l'impacte de les espècies invasores, tal com senyala l'article 36 del PORN.

Principalment s'eliminarà si cal, tortuga de Florida (*Trachemys scripta*) als torrents i zones humides del Parc natural, s'investigarà la possible presència de Vespa Asiàtica, Moscard Tigre i altres . Així mateix també es durà un control de moixos a les Zones de Conservació Predominant i Estricta, especialment a l'entorn dels tres itineraris. També es farà un control d'anades domèstiques a s'Albufera i Sa Gola, es sol·licitarà la col·laboració de personal del COFIB si s'estima convenient i es vigilarà la possible arribada o alliberament d'altres espècies introduïdes invasores com podrien ésser, l'anera canyella (*Todorna Ferruginosa*) o la cotorra argentina (*Myopsita Monachus*) entre d'altres (recursos propis COFIB empresa externa).

Per la captura de moixos es precisa un actuació prolongada en el temps i en l'espai i el COFIB, fa actuacions curtes, per tant es necessari la contractació d'una empresa externa.

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
100,00	3700,00 €	8	Director, personal de brigada, tècnic	1

1.6 Programa de recuperació d'espècies amenaçades de fauna

Prosseguir el 2016 amb la col·laboració del Servei de Protecció d'Espècies en l'execució dels plans i mesures de recuperació d'aquelles espècies animals que es troben en perill i que es consideri prioritària la seva conservació:

1.6.1 Actuacions per donar a conèixer la vinculació del món agropecuari amb les aus carronyaires

L'any 2012 es va construir una menjadora destinada a aquest tipus d'aus per tractar de millorar el seu estat de conservació i intentar recuperar alguna de les parelles reproductores que fins fa pocs anys es podien trobar criant al Parc Natural. Les actuacions que es realitzaran durant l'any 2016 per prosseguir amb el programa, són les següents:

- Manteniment i millora de les instal·lacions del punt d'alimentació (menjadora), amb el subministrament periòdic d'aliment (pollastres, gavines i coloms), control de l'ús del punt d'alimentació i vigilància del mateix.
- Construcció d'un punt d'observació del punt d'alimentació

1.6.2 Col·laboració amb el Centre de Recuperació de Fauna Salvatge

Tots els exemplars de fauna ferits, adults o polls, que siguin rescatats pel personal del parc o els exemplars exòtics seran traslladats, al Centre de Rescat d'Espècies o al Centre d'Acol·lida d'Animals Exòtics. Moltes d'aquestes espècies figuren a l'annex I de la Directiva Aus 2009/147/CE o a l'annex II de la Directiva Hàbitats.

1.6.3 Projecte Life Podarcis

Col·laboració amb aquest Life en favor de *Podarcis lilfordi* i els seus hàbitats, centrat fonamentalment en les poblacions d'illes menors del Parc Natural.

1.6.4 Seguiment i recuperació de la fauna marina catalogada

Col·laboració amb el COFIB, per el seguiment i recuperació de la fauna marina catalogada. Es treballarà en la vigilància de la costa de l'espai natural protegit, amb informació a la xarxa i als AMAS, si es produeix avarament de tortugues marines vives o mortes i d'altre fauna marina catalogada.

1.6.5 Millora hàbitat *Lavatera triloba sup. minoricensis*

Durant els primers mesos de 2016 s'instal·laran un mena de bitlles de formigó a la carretera de Favàritx per tal de dissuadir als vehicles d'aparcar damunt l'hàbitat de aquesta espècie de flora catalogada.

(El programa s'executarà amb recursos propis en la mesura que sigui possible)

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
100,00 €	500,00 €	24	Director, personal de brigada, tècnic	1

1.7 Programa de reforçament de les poblacions d'òlibes i primaveres mitjançant la instal·lació de caixes niu

Es realitzarà una inspecció en el mes de març de totes les caixes niu instal·lades al parc tant les destinades a òlibes (*Tyto alba*), com les destinades a primaveres. En aquesta inspecció, es netejaran totes les caixes niu i s'eliminaran les rates (*Rattus rattus*) i les restes dels seus nius, es repararan les caixes en mal estat i s'assegurarà que estiguin ben subjectades. D'altra banda durant l'època de reproducció es faran visites a les caixes niu per primaveres per analitzar l'èxit reproductiu de cada caixa i a final de l'època de reproducció es faran visites a les caixes niu per òlibes. Tot el programa es realitzarà amb recursos propis.

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
0,00	200,00	14	Director, personal de brigada, tècnic	2

1.8 Tancament temporal d'una zona d'estacionament al Cos des Sídic

A principis de 2016 es procedirà a instal·lar tot un seguit de pilons de fusta lligats amb corda per tal de dissuadir de l'aparcament de vehicles a un espai molt proper a l'àrea de nidificació de *Charadrius alexandrinus* i que s'ha demostrat que pertorba la tranquil·litat dels individus d'aquesta espècie que intenten nidificar a la bassa. Aquest tancament només serà temporal de març a juny.

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	500,00 €	5	Director, personal de brigada, tècnic	2

1.9 Programa de gestió hídrica

L'objectiu del programa és el manteniment durant l'any 2016 del nivell de flux i la qualitat de l'aigua necessàries per garantir la conservació de les espècies i dels processos ecològics dels hàbitats del Parc.

El PORN, senyala a l'article 35. Que s'hi ha de fer un seguiment continu de les condicions fisicoquímiques i biològiques (macròfits, plàncton, bentos, íctic i ornític), que serà el que farà decidir els punts de control de la gestió en els paràmetres de connectivitat, nivell i salinitat. Per l'exposat anteriorment, es fa necessari la contractació de empreses externes per analitzar aquests paràmetres.

Les feines previstes en aquest programa que es pot realitzar amb el personal adscrit al Parc natural, són l'obertura i tancament de comportes, en dates determinades per assolir diversos objectius:

- No sobrepassar els nivells màxims i mínims establerts en el PORN
- Manteniment de les condicions de salinitat i transparència adients per permetre la germinació dels macròfits.
- Manteniment de la connectivitat amb la mar per permetre l'entrada i la sortida d'espècies catàdromes.
- Evitar variacions del nivell en època reproductora de les aus aquàtiques nidificants

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	100,00 €	20	Director, personal de brigada, tècnic	1

1.10 Programa de conservació dels sistemes dunars

El sistemes dunars han de ser objecte d'unes mesures de conservació específiques, segons l'article 30 del PORN. Aquest programa consisteix, de forma general, en el manteniment en bon estat de conservació i la reposició de les estructures de delimitació dels sistemes dunars des Grau, Morella, cala Presili i Tamarells nord.

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	1000,00 €	25	Director, personal de brigada, tècnic	1

1.10.1 Projecte de tancament del sistema dunar de s'Escala

Durant l'any 2015 es va sol·licitar a la Demarcació de Costes en Illes Balears autorització per al tancament del sistema dunar de la platja de s'escala. S'espera que durant el 2016 es concedeixi aquesta autorització i s'executi el tancament

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	2000 €	20	IBANAT, Tragsa	1

1.11 Programa de conservació del prat de Santa Madrona i Sa Tanca Gran

A la zona pública de Santa Madrona, s'ha vingut treballant en els darrers anys en el manteniment d'espais oberts, bé mitjançant el llaurat i sembrat de Sa Tanca Gran, bé mitjançant el manteniment de la modificació de coberta forestal feta a la tanca adjacent.

Les principals actuacions que es preveu portar a terme en el marc d'aquest programa són:

Arranjar enderrossalls

Eixermar la vegetació de les vores del camí de Santa Madrona

Desbrossar i esporgar vegetació de la zona del canalet i de la tanca on és fa fer la modificació de coberta forestal

Trituració del material vegetal generat

Afavoriment de la caiguda de llavors del blat i sembra a maquina de blat

Reparació de part del bueret

Aquest programa es desenvoluparà amb mitjans propis.

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	500,00 €	12	Director, personal de brigada, tècnic	1

1.12 Programa de recuperació i millora d'espais no forestals

L'any 2014 es van iniciar els treballs de recuperació de cultius a dues zones de Llimpa (una pública i una privada) i un altre zona a Santa Matrona. Durant el 2016 és tornaran a llaurar aquestes zones i és sembraran de blat o es deixarà que rebroti. D'altre banda és van dur a terme, també durant l'any 2014, dues modificacions de coberta forestal, una a Llimpa (privada) i un altre a Santa Matrona, tot i que a la zona de Santa Madrona no és van finalitzar les tasques.

Enguany està previst que es facin tasques de manteniment a Llimpa, que es continuï amb la recuperació de les parets seques que havien quedat tapades per la vegetació a la zona de Santa Matrona i que es pugui executar al menys un 50% de la modificació de coberta pendent. (Recursos propis).

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	500,00 €	60	Director, personal de brigada, tècnic	2

1.13 Programa de conservació de Sa Gola

Es tracta d'actuacions encaminades segons senyala a l'article 35 del PORN, a tenir en bon estat Sa Gola i permetre la connectivitat de la llacuna amb la mar. Entre les diferents actuacions que es preveu dur a terme estan:

Recollida de plàstics

Retirada de peixos morts

Retirada de barques i altres elements nàutics

Retirada de xarxes

Obrir manualment o amb maquinaria la connexió al mar, si escau

Eliminar restes de posidònia, *Phycopomatus enigmaticus*, herba fotgera

Petites reparacions del pont de fusta

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	500,00 €	24	Director, personal de brigada, tècnic	2

1.14 Programa de conservació del paisatge natural de s'Albufera des Grau i prevenció dels incendis forestals

L'objecte de l'actuació es contribuir al manteniment del paisatge forestal i prevenir els incendis reduint la presència de combustible vegetal especialment aportat per les espècies piròfites com el càrritx.

- **Restauració de marjades siquies i parets seques**

Des de temps passats s'han utilitzat els marges per a frenar la pèrdua de sòl ja que eliminen la pendent del terreny. D'aquesta manera s'aconseguien zones de cultiu

amb sòl. Actualment, encara que moltes d'aquestes zones de cultiu s'han abandonat i han estat envaïts pel bosc, els marges continuen essent un element importantíssim per a la retenció del sòl. A més a més són també part del nostre patrimoni cultural. Durant l'any 2016, es continuarà treballant en la zona de Santa Madrona per restaurar part d'aquest patrimoni, per parets d'especial dificultat es tindrà que comptar amb una empresa externa. Així mateix a la zona de Llimpa es vol construir una nova paret a la part final de l'itinerari vermell que serveixi de pantalla entre la fauna salvatge i els usuaris de l'itinerari. Finalment es continuara amb la feina feta durant l'any 2015 de canviar la pedra calcària dels portells existents a la zona pública per pedra de litologia concordant amb la zona, tal com estableix el PORN.

Creació d'un portell amb barreres d'ullastre a l'entrada de les bateries militars de Favàritx

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	3000,00 €	48	Director, tècnic D.G, personal brigada	2

1.15 Programa de conservació de torrents

Durant el 2016 es preveu continuar amb la neteja dels torrents de Na Bona i des Puntarro que drenen cap a s'Albufera. Les feines consisteixen i es te que tenir en compte el que disposen els articles 32, 33 i 34 del Pla, en tallar i retirar manualment totes aquelles branques d'arbres que es troben entravessades al llit del torrent i que impedeixen la lliure circulació de l'aigua, es procurarà restaurar els marges de pedra seca. Un dels objectius es reduir els risc d'inundacions. (recursos propis).

Es sol·licitarà la col·laboració de la D.G de Recursos Hídrics

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	1000,00 €	85	Director, tècnic D.G, personal brigada	1

1.16 Projecte de millora sanitària de les masses forestals dels espais naturals protegits, amb control biològic

L'objectiu es contribuir al control biològic de les plagues forestals dins els Espais Naturals de les Illes Balears

Per això s'ha de fer:

1-Construcció de caixes nius per a aus insectívores (amb el logo de la Fundació la Caixa)

2-Col·locació per control de les plagues forestals com la processionària i l'eruga peluda

A Menorca es coloraran 100 caixes en el PN i pot ésser que en altres espais protegits

La col·locació ho farà el personal del Parc Natural o espai natural corresponent amb gestió a càrrec de l'Ibanat.

Pressupost CMAP	Pressupost Fundació La Caixa	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	1000,00 €	18	Director, tècnic D.G, personal brigada	1

1.17 Projecte d'estudi sobre la gestió de les restes de posidonia a la platja des Grau.

Comprendre millor la dinàmica Gola-platja des Grau, per una millor gestió de conservació.

Pressupost CMAP	Pressupost Ibanat	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
2000,00€			Director, tècnic D.G, personal brigada	1

2. Àrea de desenvolupament socioeconòmic

Aquesta àrea de gestió, engloba totes aquelles actuacions encaminades a l'aprofitament sostenible dels recursos naturals i els beneficis socials que potencialment es poden obtenir de l'espai natural protegit per part de la comarca de Favàritx i Es Grau, al Parc natural. L'article 70 del PORN "Promoció socioeconòmica", l'article 43 "Activitat ramadera", l'article 42 "Activitat agrícola" i l'article 41 "Desenvolupament rural", regulen les mesures i iniciatives de caràcter socioeconòmic compatibles amb els objectius de conservació en el medi rural.

2.1. Programa d'usos tradicionals

L'objectiu d'aquest programa es mantenir obert el Parc de s'Albufera des Grau als petits aprofitaments tradicionals: pesca d'anguila, pesca submarina, caça, recollida d'espèrcs, recollida d'esclata-sang, apicultura, viticultura.

Les actuacions previstes son:

- Mantenir el contacte amb els principals grups d'usuaris de l'espai protegit (pescadors submarins, embarcacions turístiques, propietaris de finques, ramaders, pescadors professionals, caçadors, guies de naturalesa, etc.) i fomentar les iniciatives compatibles amb la conservació de l'espai natural protegit.
- Oferir informació i assessorar als usuaris implicats.

1.7 Regular i quantificar els aprofitaments actuals mitjançant la concessió d'autoritzacions i el seguiment de les activitats.

1.8 Organitzar reunions sectorials.

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT (sense jornals)	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	200,00 €	6	Director, personal de brigada, tècnic	2

2.2. Programa de seguiment i evaluació del cens ramader 2016 al Parc natural de s'Albufera des Grau

Els serveis tècnics de la Direcció General de Medi Natural que treballen al parc natural de s'Albufera des Grau, estan interessats en recopilar les dades relacionades amb els registres dels cens ramader de les explotacions presents dintre dels límits de l'espai natural protegit del Parc natural de s'Albufera des Grau, amb la finalitat d'incrementar els coneixements de la realitat socio-econòmica del sector agrícola-ramader de l'espai de rellevància ambiental, per una millor gestió. Per aquest motiu, el director del Parc natural presentarà un

escrit amb registre d'entrada al Consell Insular de Menorca on es sol·licitaran dades relacionades amb els registres ramaders (numero de registre d'explotació,

dades de l'explotació, titular, aparcer, cens ramader), de finques ubicades dins els límits del Parc natural de s'Albufera des Grau.

El Parc natural de s'Albufera des Grau té una superfície terrestre de 3500 ha, l'Ajuntament de Maó, es propietari de 92,16 ha, els xalets de Shangrila ocupen 10,13 ha i una empresa privada, (l'antiga, urbanitzadora) es propietària de unes 105,05 ha, (d'aquestes, 35 ha són conreus) a l'entorn del centre d'interpretació, la resta del territori es reparteix entre la propietat privada, el Domini Públic - Marítim Terrestre i els terrenys d'Autoritat Portuària i del Ministeri de Defensa.

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
100,00 €			Director, tècnic D.G,	

2.3 Projecte de col·laboració amb els propietaris de les finques del PN

L'objectiu d'aquest projecte es continuar fomentant la col·laboració dels propietaris i pagesos dels terrenys de l'espai natural protegit.

Està previst el director del Parc natural, visiti personalment cada una de les finques, en varies ocasions durant l'any 2016.

Assessorament als empresaris agrícoles amb finques ubicades al PN que o sol·licitin, que es dediquin a la transformació i comercialització de productes agrícoles de la línia PDR "Ajudes en subvencions per la millora de la transformació i comercialització de productes agrícoles"

Col·laboració amb la Fundació Rubió Tudurí, en la gestió i autorització de visites a la finca Mongofre Nou, seguiment del "diàlegs a Mongofre", en la seva pàgina

Web, en especial als temes que fan referència al medi ambient i als productes agrícoles i ramaders de l'àmbit del PN.

Pressupost CAMAT	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
			Director, tècnic D.G,	

2.4 Projecte de col·laboració amb els propietaris que vulguin utilitzar la biomassa dels seus espais forestals

Des del servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, s'autoritzen i es marquen les pautes a seguir per a que els aprofitaments de biomassa forestal es realitzin sota criteris de gestió forestal sostenible (GFS) i d'acord amb la normativa ambiental vigent. Tots aquells propietaris interessats en una aprofitament d'aquest tipus poden posar-se en contacte amb els tècnics forestals d'aquest servei qui l'assessoraran dels tràmits a seguir, els tècnics del PN, tant els de l'Ibanat com els de la direcció general poden col·laborar amb aquesta tasca al estar pròxims als propietaris.

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
			Director, tècnic D.G,	

2.5 Proposta de modificació del camí d'accés a les cases de Mongofra Nou

Una de les problemàtiques que pateixen les Salines d'Addaia és l'elevat trànsit de vehicles que passen pel camí d'accés a les cases de Mongofra Nou. Enguany s'han detectat espècies protegides com ara el passa-rius petit nidificant al costat del camí damunt el mateix asfalt. A més a més es preveu que el trànsit de cotxes per aquest camí es pugui veure incrementat properament, ateses les intencions de la fundació Rubió Tuduri Andromaco de fomentar l'ús cultural i turístic de la finca. En aquest sentit i per tal de solucionar aquesta problemàtica es proposa obrir un nou camí d'accés a la finca que passi per darrera dels salines evitant així la interferència dels visitants amb la zona de nidificació. Per tal de facilitar la creació d'aquest nou accés i atès que suposaria una millora de les condicions ambientals l'òrgan gestor del parc ofereix la col·laboració de l'IBANAT en les tasques d'eixarmada i condicionament del nou accés.

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	1000,00 €	25	IBANAT	1

3. Àrea d'ús públic

Agrupa totes aquelles actuacions encaminades a garantir un ús públic de qualitat compatible amb la conservació dels valors del Parc natural i fomentar el coneixement del Parc natural. Es troba regulat a l'article 51 "Senyalització" a l'article 50 del "Activitats de lleure" i a l'article 48 "Activitats agroturístiques". Del Pla d'ordenació dels recursos naturals de s'Albufera des Grau (PORN).

3.1 Programa d'atenció als visitants

El Parc Natural de s' Albufera des Grau compta amb un equipament de recepció de visitants, el Centre de recepció i interpretació Rodríguez-Femenias, on es pot trobar material explicatiu sobre el Parc, fer ús de la sala d'audiovisuals, recórrer l'exposició o rebre informació sobre els itineraris existents. El centre també compta amb un servei de préstec de binocles per aquells visitants interessats en observar de forma més detinguda l'ornitofauna del Parc.

Les actuacions previstes per l'any 2016, en aquest programa son:

Programa de recepció amb l'assistència de dos informadors.

Préstec de prismàtics.

Manteniment d'un punt de consulta dels fons bibliogràfics al Centre de Recepció.

Manteniment i millora de l'exposició permanent, que mostra els valors naturals del parc natural.

Préstec de les dues cadires joëlete per a persones amb mobilitat reduïda, per utilitzar al Parc natural.

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	200,00 €	562	Informadors/res, director,tècnic, Brigada de manteniment	1

3.2 Programa d'educació - interpretació ambiental per els centres educatius

Des de l'equip d'educació i interpretació ambiental es fa la següent programació destinada als centres educatius.

Continuar amb les activitats destinades al públic escolar amb l'objectiu de millorar la conscienciació i sensibilitat ambiental dels alumnes i dels mestres. A través del joc, activitats dinàmiques i contes hauran de treballar aspectes relacionats amb el Parc, abans, durant i després de la visita. Cada una de les activitats està destinada a un o dos nivells educatius:

- Qui viu a s'Albufera 4 anys
- Els Exploradors de la Natura 2n de primària
- La Mar 3r i 4t de primària
- Taller Aromes 4t i 5è de primària
- El Far de Favàritx 5è i 6è de primària
- S' Albufera des Grau 5è i 6è de primària
- Les Aus ESO
- Visita general Grups especials (NEE, de fora de l'illa)

Intenció de completar, modificar i/o millorar les activitats ja existents.

Pressupost CAMAT	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	1100,00 €	420	Director, personal de brigada, Tècnic, informadors, educadors.A	1

3.3 Programa d'agenda d'activitats

La programació de les activitats es farà tenint en compte la diversitat del públic destinatari així com dels recursos disponibles. Entre aquestes activitats hi ha activitats d'artesanía, xerrades, tallers, excursions, visites a llocs, contacontes...

Per tal de mantenir els nivells d'assistència a les activitats programades serà necessària la divulgació de cadascuna d'aquestes principalment via correu electrònic, pàgina web i mitjans de comunicació.

Les activitats destinades al públic en general tenen dos sectors ben diferenciats, població local i població nacional estiuellant a Menorca, tot i que en algunes activitats es mesclen.

Població local:

- Sortides en caiac- estiu
- Agenda d'activitats- dissabtes
- Gimcana des Grau- estiu Festes des Grau- dissabte

Població fora de l'illa:

- Visita guiada per s'Albufera- estiu (juny, juliol, agost i setembre)
- Sortida en caiac- estiu

Pressupost CAMAT	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	6600,00 €	80	Director, personal de brigada, Tècnic, informadors, educadors.A	1

3.4 Projecte de visites guiades amb intèrpret del llenguatge de signes

Les educadores ambientals fan itineraris guiats pel Parc Natural de s'Albufera des Grau amb explicacions dels valors naturals, paisatgístics. Es programaran activitats (itineraris, tallers, etc.) específiques per a sord-muts amb un intèrpret de signes

Pressupost CAMAT	Pressupost Fundació Caixa	La	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	550,00€		10	Director, personal de brigada, Tècnic, informadors, educadors.A	1

3.5 Projecta de taller d'elaboració de forns solars

Elaborar, durant 3-4 jornades en una setmana, 10 forns solars que permetran a 10 persones amb risc d'exclusió social estalviar energia domèstica (lenya, carbo, gas, electricitat). Volem concienciar de la importància de l'ús de les energies renovables.

Pressupost CAMAT	Pressupost Fundació Caixa	La	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	7420,00 €		8	Director, personal de brigada, Tècnic, informadors, educadors.A	1

3.6 Programa de senyalització

Dins el marc de la regulació de l'ús públic dels espais naturals protegits, durant el 2015 es van haver de substituir alguns cartells i senyals que havien estat objecte d'actes de vandalisme o que es van degradar per els efectes dels vents, sol i pluges combinats. També el personal de l'IBANAT va dur a terme un inventari de l'estat de totes les senyals del parc. Durant el 2016 es preveu la substitució de totes aquestes senyals que es troben en mal estat i que són aproximadament uns. Així mateix en els dissenys de cartells on apareixia el telèfon del centre de recepció del parc, l'antic nombre es canviarà pel nou nombre.

D'altra banda, en cas que es consideri necessari s'instal·laran més senyals sobre temes conflictius d'ús públic, com el trànsit de persones per damunt dels sistemes dunars, el trànsit de cans en zones humides, senyalètica que desaconselli construir muntets de pedres etc.

Està prevista l'execució d'aquest programa amb mitjans propis i contractació externa per a l'elaboració del material.

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	4500,00 €	28	Personal de brigada, director, tècnic	2

3.7 Programa de edició de material gràfic

Durant l'any 2016, es faran edicions dels fulletons per ser repartits al Centre d'Interpretació.

Els tríptics generals del PN de s'Albufera des Grau, que es considera necessari reeditar son els següents:

- 3.000 en anglés, follet general
- 5.000 en castella, follet general
- 4.000 en català, follet general
- 2.000 en alemany, follet general
- 1.000 itinerari Santa Madrona, Inglés
- 1.000 itinerari Sa Gola, Inglés
- 1.000 itinerari Llimpa, Inglés

-1.000 itinerari de Santa Madrona, alemany

-1.000 itinerari de Sa Gola, alemany

-1.000 itinerari Llimpa, alemany

Donat l'augment de visitants italians y francesos que se ha donat en els darrers anys seria convenient publicar tríptics en aquests dos idiomes. La previsió per el 2016 seria de:

-1.000 en francès, follet general

-2.000 en itàlia, follet general

D'altre banda també es pretén dissenyar i editar un tríptic sobre l'àrea marina del parc, per tal de poder repartir entre usuaris, vessins des Grau, empreses del sector nàutic, empreses de lloguer de caiacs...

- 500 en català

-1000 en castellà

-1000 en anglès

-500 en francès

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
4000,00 €		0	Personal de brigada, tècnics	1

3.8 Projecte de modificació del traçat del camí de Cavalls al seu pas per les salines d'addaia a l'àmbit del Parc natural de s'Albufera des Grau i del LIC i ZEPA (ES 0000233) d'Addaia a s'Albufera

A la sessió de la Junta Rectora celebrada al Parc natural de s'Albufera des Grau, el 20 d'octubre de 2010, alguns membres van manifestar la seva per l'increment de l'ús públic i preocupació vers les afeccions provocades a les Salines d'Addaia (conseqüència del pas del camí de Cavalls) sobre determinades espècies d'aus.

En data 10 de juny de 2013 la directora insular d'Ordenació del Territori del Consell Insular de Menorca ens sol·licita informe sobre les tres possibles alternatives al traçat actual del camí de Cavalls a la zona de les Salines d'Addaia.

Els serveis tècnics del Parc natural, van considerar que de les tres alternatives proposades a l'actual traçat del camí de Cavalls al seu pas per les Salines d'Addaia, *l'alternativa II* és la que millor s'ajustava als objectius de conservació

del PORN del Parc natural s'Albufera des Grau i la que menors afeccions provocaria sobre els espais de la Xarxa Natura 2000, concretament del LIC i ZEPA (ES 0000233).

Durant l'any 2016, els tècnics del PN, impulsaran de nou, l'execució d'aquesta obra que ha de dur a terme el Consell Insular de Menorca si ho troba escaient.

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
			Personal de brigada del CIME, tècnics	1

4. Àrea d'investigació i seguiment

L'article 57 del Pla d'ordenació dels recursos naturals del Parc natural de s'Albufera des Grau (PORN) "Promoció i suport a la investigació", estableix que s'ha de "promoure i facilitar les tasques d'investigació. Aquesta àrea inclou les tasques d'investigació al Parc natural, que es duen a terme per millorar el grau de coneixement sobre les espècies i els ecosistemes presents al i permetre l'avaluació de les amenaces existents i dels resultats de les accions de gestió.

4.1 Programa de seguiment d'espècies vegetals d'interès

Al llarg del 2016 s'intentarà continuar amb el seguiment de les poblacions vegetals d'interès. Està previst, realitzar els següents seguiments:

Seguiment de les poblacions de *Lavatera triloba* sub. *pallascens*, *Apium bermejoi* i *Erodium reichardii*

Seguiment de les parcel·les de *Feminasia balearica*

PRESSUPOST CAMAT	PRESSUPOST IBANAT	JORNALS IBANAT	PERSONAL D'EXECUCIÓ	PRIORITAT
	100,00 €	20	Director, personal de brigada, tècnic	1

4.2 Programa de seguiment de l'estat de conservació de la praderia de *Cymodocea nodosa* de la badia des Grau

A la badia d'es Grau, al llarg de molts anys s'han anat instal·lant amarraments sense cap control ni ordre, cosa que ha tingut repercussions sobre la flora i la fauna del fons marí. Un dels ecosistemes que s'ha vist més afectat per aquests amarraments és el de la fanerògama marina *Cymodocea nodosa*. Diversos estudis constaten aquesta afectació, coincidint tots ells en que es tracta d'un ecosistema degradat i que ocupa una superfície potencialment menor a la que hauria d'ocupar (Pérez et al., 1997; Ballesteros et al., 2003; Pons, 2007). A més, a tots aquests estudis es contempla la necessitat d'una ordenació dels ancoratges fixos mitjançant sistemes que minimitzin l'impacte sobre el fons marí i que facilitin la recolonització per aquesta planta. D'altra banda, a l'Avantprojecte del PRUG del Parc natural de s'Albufera des Grau, conscient de la importància d'aquest ecosistema, ja es contempla com a "prioritària l'ordenació dels ancoratges fixos

mitjançant sistemes que minimitzin l'impacte sobre el fons marí i que facilitin la recolonització per l'espècie de *Cymodocea nodosa*".

Un projecte d'ordenació, limitació i millora dels amarraments de la badia d'Es Grau es va executar a la primavera del 2010. Com a resultat s'esperen millores en l'estat ecològic de la praderia de *Cymodocea nodosa* que es troba a en aquesta badia, en aquests sentit es va presentar una molt bona oportunitat per iniciar un seguiment de l'evolució d'aquesta població. Després de que els primeres anys, després de la ordenació dels amarraments, el nombre de feixos d'aquesta fanerògama marina tendís a pujar durant l'any 2014 és va detectar una forta regressió del nombre de feixos del la qual en desconexem els motius.

Els seguiment per l'any 2015 no es va poder fer per falta de recursos humans. Les tasques consisteixen en fer un recompte anual del nombre de feixos dels tres quadres fixes que hi ha instal·lats a la badia des Grau. Cada quadre té una superfície de 0,16 m² i està subdividit en quatre sub quadres de 0,04 m².

Durant l'any 2016, s'intentarà executar aquest seguiment entre dues persones amb titulació de bussejadors de mar oberta, els quals realitzaran dues immersions a la zona on hi ha instal·lats els quadres fixes amb un equip de busseig autònom.

Pressupost CAMAT	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
1000,00 €	100,00 €	4	Director, personal de brigada, tècnic de la DG, empresa externa.	1

4.3 BMS (Programa de seguiment papallones diürnes)

El BMS (*Butterfly Monitoring Scheme*) és un programa de seguiment de papallones diürnes creat a Gran Bretanya el 1976 i que des de llavors s'ha anat estenent per diversos països i regions d'Europa. El 2001, per iniciativa de l'OBSAM i en col·laboració amb el Parc natural de s'Albufera des Grau, Menorca es va adherir a la xarxa BMS amb dues estacions i, posteriorment una tercera. Les papallones diürnes o ropalòcers (*Rhopalocera*), presenten una varietat de colors i formes que els converteixen en uns dels insectes de més fàcil observació i identificació. Aquestes particularitats i sobretot la seva gran dependència de les condicions ambientals, tant pel que fa a clima com a vegetació, les converteixen en excel·lents indicadors biològics. A nivell local la metodologia BMS aporta informació sobre la salut dels sistemes naturals, les conseqüències dels canvis d'usos de sòl i els efectes de les oscil·lacions climatològiques interanuals. A una escala major, les estacions menorquines constitueixen un punt més d'observació de la xarxa europea internacional. En aquesta escala continental, a través del

BMS es poden extreure importants conclusions, per exemple, dels efectes del canvi climàtic

Des de l'any 2003 es realitzen dos transectes de seguiment periòdic de papallones diürnes al Parc natural de s'Albufera des Grau (un localitzat al sistema dunar des Grau i l'altre a un camí forestal a la finca de Santa Catalina).

Es preveu el seguiment periòdic durant l'any 2016 de ropalòcers en els dos transectes amb mitjans propis. El seguiment es comença fer a la primavera i acaba a principis de tardor.

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	100,00 €	30	Personal de brigada, director, tècnic	2

4.4 Programa de seguiment de l'avifauna

El programa de seguiment ornitològic 2016 del Parc natural es concreta en les següents actuacions;

- Recomptes periòdics de les aus aquàtiques

Durant el 2016, és continuarà amb el seguiment de les aus aquàtiques, a les dues principals zones humides del Parc natural com son la llacuna i prat de s'Albufera, les salines d'Addaia i bassa de Morella (Recursos propis).

- Cens de parelles nidificants de rapinyaires

L'any 2015 es va fer un seguiment de la població de gavines que nidifica al litoral del PN. Durant l'any 2016, es vol actualitzar les dades sobre rapinyaires nidificants i presents a l'àmbit del Parc natural de s'Albufera des Grau. Aquestes tasques s'executaran a càrrec del personal de l'IBANAT amb la col·laboració del biòleg del Consell Insular de Menorca, Fèlix de Pablo. (Recursos propis i CIME)

- Estudi de les noves aus reproductores al parc Natural i actualització de les dades disponibles per algunes espècies nidificants considerades com a vulnerables.

Des del 2010 han estat molts els canvis que han afectat positiva i negativament a la comunitat d'aus reproductores al parc. En aquest anys, han començat a criar 6 espècies que no ho feien durant les feines de camp de l'atles d'ocells nidificants fet l'any 2009 i 2010: l'ànec de bec vermell *Netta rufina*, el rabassot menut *Aythya nyroca* (en perill d'extinció a l'estat espanyol), la miloca *Neophron percnopterus*, el mussol banyut *Asio otus*, el busqueret *trencamates*, *Sylvia conspicillata*, la

boscarla de canyís *Acrocephalus scirpaceus* i l'estornell negre *Sturnus unicolor*. Per altra banda, quatre espècies semblen haver patit canvis importants en les seves poblacions, positius en el cas del rabassot *Aythya ferina* i negatius en el cas de les cames de jonc *Himantopus himantopus*, passa-rius camanegra *Charadrius alexandrinus* i l'abellarol *Merops apiaster*. Així doncs, aquest estudi pretén aportar informació de la situació actual de les noves espècies nidificants al Parc natural (distribució, estimes de la població, preferències d'hàbitat, amenaces i propostes de conservació) i per aquelles que semblen haver patit canvis importants i que han posat en perill les seves poblacions reproductores al parc (distribució, estimes de la població, tendència, amenaces i propostes de conservació). (Empresa externa).

- Seguiment de les tendències poblacionals i dels paràmetres demogràfics de les poblacions d'ocells passeriformes nidificants i migrants al Parc natural de s'Albufera des Grau

Per tal de estudiar amb detall aquestes tendències es pretén dur a terme campanyes d'anellament en pas migratori prenupcial, postnupcial i temporada de cria a la zona des Prat de s'Albufera. Les campanyes d'anellament serveixen per avaluar el paper que juga el Parc natural dins les rutes de migració dels ocells i per obtenir dades sobre la cria de determinades espècies. Pel que fa a la migració prenupcial el Parc natural de s'Albufera des Grau està inclosa en la xarxa d'estacions *Piccole isole* que inclou estacions al llarg de tota la Mediterrània Occidental.

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
7.566,00€	100,00 €	30	Personal de brigada, director, tècnics, empresa externa	1

4.5 Programa de seguiment físico-químic i ecològic de la llacuna de s'Albufera des Grau

El seguiment físic – químic i ecològic de s'Albufera es basa en (1) l'obtenció de mostres d'aigua i el posterior anàlisi en laboratori de les principals variables indicadores de la qualitat hidrològica i tròfica de l'ecosistema, (2) l'elaboració d'una cartografia precisa de la distribució i cobertura de les plantes submergides, i (3) l'anàlisi de dades de llum, oxigen i temperatura en continu obtingudes amb

sensors instal·lats a la columna d'aigua, que ens informen de la influència dels principals esdeveniments climàtics i hidrològics sobre l'ecologia de la llacuna.

Aquest programa que s'ha duit a terme històricament, té un gran valor com a base de dades científica de la llacuna i com a eina bàsica per a la gestió hídrica diària duita a terme pel personal del parc i empresa externa si cal. Per l'any 2016, es preveu continuar amb aquest programa, però atès que el Pla d'ordenació dels recursos naturals de s'Albufera des Grau, al seu article 35 " Gestió de les zones humides", en el punt 3, senyala que s'hi a de fer un seguiment continu de les condicions físico-químiques i biològiques(macròfits, plàcton, bentos, íctic i ornític), aquest darrer ja contemplat a un altre programa. Es proposa per tant que per donar compliment a l'establert al PORN, que el contracte 2016, contempli aquests seguiments, especialment un mapa de macrofils. (Empresa externa).

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
21.000,00 €		6,96 personal de brigada	Director, personal de brigada, Tècnic, empresa externa	1

4.6 Programa de seguiment de les reserves hídriques ponderades de Menorca.

Al portal de l'Aigua de les Illes Balears de la Direcció General de Recursos Hídrics, s'actualitzen mensualment les dades, durant l'any 2016, els tècnics del PN, faran un seguiment d'aquestes dades per una millor comprensió i gestió de la dinàmica de la llacuna de s'Albufera des Grau.

Pressupost CAMAT	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
			Director, personal de brigada, Tècnic, empresa externa	1

4.7 Projecte de estudi de la població de calàpet (Bufo Balearicus) a l'àmbit del Parc natural de s'Albufera des Grau.

L'estudi pretén aportar informació sobre la situació del calàpet al Parc Natural, identificant totes les zones susceptibles d'allotjar poblacions reproductores i catalogar totes aquelles localitats utilitzades per l'espècie.

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
2200,00€	100,00 €	30	Personal de brigada, director, tècnic	2

4.8 Adquisició de material científic per a la millora del seguiment dels paràmetres físics- químics de la llacuna

- Compra sensor de conductivitat HOBO

Actualment el Parc natural disposa d'una sonda YSI 6000 capaç de mesurar diversos paràmetres, com ara oxigen, temperatura, conductivitat i pressió hidrostàtica de la capa més profunda de la llacuna. Per tal de poder tenir un seguiment constant del grau d'estratificació de la llacuna, caldria doncs adquirir un conductímetre que obtingui dades en continu per tal que sigui instal·lat en superfície.

- Compra oxímetre portàtil

El parc natural de s'Albufera des Grau sempre ha disposat de material adient per tenir controlades en tot moment les concentracions d'oxigen i conductivitat de la llacuna, concretament un oxímetre i un conductímetre de la marca Crison. L'oxímetre, funciona pel sistema d'elèctrodes, els quals tenen una vida útil. L'elèctrode del sensor de l'oxímetre de que disposam al parc ja s'ha consumit i caldria doncs adquirir un elèctrode nou. Ara bé atès que aquest oxímetre ja està descatalogat l'empresa subministradora ja no disposa d'aquests tipus d'elèctrodes. Per tot això proposam adquirir un oxímetre nou que en lloc de utilitzar elèctrodes faci servir un sensor per luminiscència, els quals donen mesures més fiables i a més no requereixen manteniment.

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
2600,00 €				1

5. Àrea de participació

Aquesta àrea inclou les actuacions dirigides a l'administració i gestió del Parc natural que correspon a l'administració competent en matèria de medi ambient i afavorir la participació dels visitants i veïns en la conservació del espai natural protegit, es troba regulat a l'article 9 del Pla d'ordenació dels recursos naturals de s'Albufera des Grau (PORN).

5.1 Programa de convocatòria de la Junta Rectora i l'Autoritat de Gestió

La Junta Rectora del Parc natural de s'Albufera des Grau, és reunirà per informar amb caràcter ordinari del present document, el Programa anual d'execució 2016 i la Memòria d'actuacions 2015 del Parc Natural. D'altre banda l'Autoritat de Gestió ha de aprovar els plans i memòries anuals de gestió, així com també debatre i prendre decisions sobre els temes de major prioritat que afecten al Parc natural.

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
200,00 €		4	Director, tècnic, informadors, personal de brigada, educadors ambientals	1

5.2 Programa de col·laboració amb altres entitats Participació en cursos de l'EBAP

Durant el 2016 el facultatiu tècnic del Parc i el director, tenen previst realitzar el cursos impartits per l'Escola Balear d'Administració Pública, que puguin ésser d'interès per a ells mateixos i per la feina que desenvolupen al espai natural protegit.

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
				3

- **Participació en el conveni anual de l'obra social de La Caixa**

Aquesta entitat, en el marc d'aquest conveni finança projectes de conservació que es desenvolupin en Espais Naturals Protegits amb persones amb risc d'exclusió Social.

Per tal de materialitzar una part de les clàusules d'aquest conveni que anualment signa el Govern de les illes Balears amb la Fundació "Obra Social" de la Caixa, el

Parc Natural col·labora en la tramitació de expedients de contractació per l'execució dels projectes de l'any 2016, al PN de s'Albufera des Grau.

- **Participació d'Ibanat, amb el finançament de l'Obra Social La Caixa, en el projecte "Més accés als espais naturals"**

Es basa en l'ús de cadires Joëlette per fer possible l'accés de persones amb mobilitat reduïda.

- **Participació en el procés públic per a l'elaboració dels plans de gestió de la Xarxa Natura 2000 Illes Balears**

El director i el facultatiu tècnic del Parc, assistiran a diverses jornades dels tallers participatius i deliberatius de la fase informativa, sobre l'elaboració dels Plans de Gestió dels XN 2000, amb diverses aportacions sempre que es prolongui a l'any 2016.

- **Participació del personal de l'IBANAT al PN a l'assemblea informativa del comitè d'empresa de l'IBANAT**

El personal de l'IBANAT destinat al PN, té previst assistir a Assemblees informatives durant l'any 2016.

- **Col·laboració amb el Gabinet de Premsa i Comunicació de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca**

Per els assumptes d'interès general que tinguin per lloc el Parc Natural de s'Albufera des Grau, durant l'any 2016.

- **Col·laboració amb la Direcció Insular de Reserva de Biosfera del Consell Insular de Menorca**

Per les activitats que es puguin portar a terme a l'àmbit del PN de s'Albufera des Grau en referència a medi ambient-

- **Col·laboració amb la Comissió Tècnica Assessora en Matèria de Patrimoni Històric del Consell Insular de Menorca**

En tots els aspectes que puguin tenir interès en relació al important patrimoni històric del PN.

- **Col·laboració amb l'OBSAM**

Per el recompte d'usuaris de platges i el camí de Cavalls a l'àmbit del PN

- **Col·laboració i participació en la pagina Web de Medi Ambient de l'Ajuntament de Maó**

El Parc Natural participa i col·labora en el contingut de la pagina web que administra l'Ajuntament de Maó, especialment en els seus apartats que fan referència de PN i camins rurals especialment en els camins de la zona nord del municipi de Maó

6. Àrea de manteniment

L'àrea de manteniment inclou totes les actuacions que tenen per finalitat mantenir en bon estat les infraestructures, bens etnològics i equipaments del Parc natural. Es una activitat transversal. Es troba regulat a l'article 28, a l'article 29, l'article 30, l'article 33, l'article 34, l'article 35, l'article 36, l'article 37, l'article 38, l'article 40, l'article 42, l'article 50, l'article 51, l'article 53, l'article 54, l'article, l'article 58, l'article 64, l'article 65, l'article 66, l'article 69 i l'article 70 del Pla d'ordenació dels recursos naturals de s'Albufera des Grau (PORN).

6.1 Programa de millores en el sistema de comportes de s'Albufera des Grau

El sistema de comportes de s'Albufera des Grau, data de principis del segle XIX, des de llavors s'han anat regulant les entrades d'aigua marina i les sortides d'aiguadolça, antigament per tal d'afavorir les poblacions de peixos que viuen a l'interior de la llacuna, i actualment per tal d'afavorir la conservació de tot l'ecosistema. Aquest sistema de comportes es compon actualment de 7 comportes, 6 d'acer i una de fusta, una paret mestre, un pont de pedra, el camí del pont i un sistema de corral.

El sistema de comportes i la paret mestre existent a la llacuna, permeten regular als tècnics del parc aquest delicat ecosistema. Amb la gestió d'aquestes comportes s'evita assolir estats ecològics indesitjables, que posarien en perill la biodiversitat d'aquest hàbitat. Malgrat açò, aquest sistema de comportes i paret, no és estanc, i permet un cert intercanvi d'aigües, que en els darrers anys s'ha vist incrementat per l'erosió causada per les pressions de les aigües, que han provocat el deteriorament d'algunes parts del sistema i per tant una pèrdua de capacitat de gestió per part dels tècnics.

No controlar les entrades i sortides d'aigua marina genera principalment dos problemes, d'una banda es perd més aigua dolça de la desitjada i el nivell de la llacuna davalla massa ràpid, d'altra banda permet l'entrada d'aigua marina de forma descontrolada que en entrar en contacte amb l'aigua dolça o quasi dolça de la llacuna provoca una forta estratificació, sent el resultat d'aquesta estratificació una manca d'oxigen (anòxia) de les capes més fondes de la llacuna. Aquesta anòxia si perdura en el temps pot acabar estenent-se a tota la columna d'aigua arribant a provocar la mort en massa de peixos i altres

organismes aquàtics, tal i com va succeir en determinades ocasions dels anys 80 i 90.

L'objectiu principal es reforçar tot aquest sistema de comportes i fer-lo més estanc i resistent a les avingudes d'aigua, ja siguin avingudes d'aigua marina (plenes) o d'aigua continental (torrentades), per tal d'incrementar la capacitat de gestió dels tècnics. Les principals actuacions del projecte seran:

- **Substitució de la comporta de fusta per una comporta d'acer**

La comporta més gran de tot el sistema és actualment de fusta i la part inferior de la mateixa s'ha anat podrint per mor del contacte permanent amb l'aigua. En aquest cas s'han d'adquirir les planxes d'acer i altres materials per construir una nova comporta, soldar-los, instal·lar unes guies també d'acer a la paret, omplir amb morter els espais restants entre les noves guies d'acer i les antigues guies de pedra i col·locar la comporta. Les mides aproximades de la comporta són 240 cm de llarg per 208 cm d'alçada i 0,5 cm de gruix.

- **Instal·lació de dues noves comportes**

Es tracta de construir dues noves comportes de fusta per tancar un corral que actualment no disposa de cap comporta, però que antigament en tenia. Les actuacions seran les mateixes que en el cas anterior però ara s'hauran de construir dues comportes d'aproximadament 80 cm de llarg per 120 cm d'alçada i 0,5 cm de gruix.

L'execució material de les actuacions es realitzarà amb mitjans propis de l'IBANAT. No obstant, es preveu un cost de adquisició de materials a distribuïdors externs.

Pressupost DGMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	1000 €	120	Director, tècnics, personal de brigada, empresa externa	1

6.2. Programa de neteja i manteniment del aparcament

Mantenir en bon estat els aparcaments que hi ha al centre d'interpretació del Parc i col·laborar en la neteja dels aparcaments pròxims a la platja des Grau i en la zona de Favàritx (Recursos propis).

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	100,00 €	40	Director, personal de brigada	1

6.3. Programa de manteniment dels itineraris del Parc natural

Mantenir en bon estat els tres itineraris amb que compta el Parc natural, especialment pel que fa a l'itinerari blau (emblancar cantonades, emblancar barana del pont, etc.) (Recursos propis).

Concretament s'ha d'eixarnar els tres itineraris,(de Llimpa, de Santa Madrona i de sa Gola) i el camí de casetes de pescadors tots de forma manual i en ocasions puntuals, amb desbroçadores i motoserres. La brigada del IBANAT, a netejarà el camí d'accés al Centre d'interpretació compres entre la carretera Maó - Es Grau a la rotonda dels itineraris verd i vermell. D'altre banda cada dilluns i divendres es farà una neteja completa de tot l'itinerari Blau o de sa Gola, atès que és el més transitat, els altres es netegen amb periodicitat .

Les principals actuacions que es preveu dur a terme en el marc d'aquest programa són:

Aguaits

Manteniment de la fusta

Mantenir la visibilitat dels aguait

Impermeabilitzar el sostre dels aguait si escau

Neteja de la vegetació i restes inorgànics

Passarel·la

Repàs dels claus

Canviar fustes malmeses

Canviar postes en mal estat

Manteniment de la barana de corda

Neteja, eixernar

Mirador

Revisió dels escalons millorant els desnivells

Neteja del mirador

Eixernar la pujada

Manteniment de la barana de fusta

Pont de pedra

Impermeabilitzar forats

Emblancar

L'itinerari de Santa Madrona, presenta un pis en mal estat en alguns dels seus trams, estimem que uns 450 metres lineals i uns 2300 metres quadrats, precisen una reparació durant l'any, 2016. El motiu es per si una emergència obliga a entrar a una ambulància, servei d'extinció d'incendis, protecció civil, tècnics del PN, personal de brigada etc. Per tots aquests motius es urgent la seva reparació.

Substitució del mosaic informatiu del mirador

Arranjar escala de pujada al mirador

(Recursos propis i empresa externa)

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	1000 €	50	Director, personal de brigada	1

6.4 Programa manteniment del edifici del Centre d'Interpretació i oficines, vial d'accés i jardí

El Parc natural de s'Albufera des Grau compta amb l'equipament d'un centre de recepció i interpretació dotat d'oficines, una sala d'exposicions, recepció de visitants, jardí etc. Tot açò implica unes necessitats de manteniment i neteja periòdiques. IBANAT no disposa de mitjans propis per a dur a terme aquest manteniment. Una empresa privada cobrirà les necessitats de neteja del Centre d'Interpretació Rodríguez-Femenias per l'any 2016. La brigada del parc se encarregarà del manteniment de la pintura de les parets, de la fusta i del jardí. (Recursos propis i empresa externa).

Jardí de flora autòctona

Pel que fa al manteniment del jardí del centre de recepció, la brigada del parc amb la col·laboració de la brigada de la fundació Nous Vents, a portat a terme les següents tasques:

- Eliminació d'herbes, del jardí de flora autòctona
- Incorporació de nous cartells de les plantes autòctones del jardí
- Creació de nova planta autòctona de llavor
- Emblanquat de l'era

- Podat de fulles de palmeres (entorn centre d'Interpretació)
- Aport d'adob i aigua a les alzines de devora l'era
- Reomplir amb terra els espais buits entre lloses del pas d'accés de visitants

Edifici

- Revisió d'algunes parts del sistema elèctric de tot l'edifici del centre de recepció i de l'exposició.
- Revisió del sistema de la bomba de calor de la sala d'audiovisuals i reparació si cal.
- Restauració d'una part del sostre de l'exposició que havia caigut per mor de les goteres i impermeabilització d'una part del terrat.
- Col·locació de cartells informatius als edificis
- Revisió i neteja de les plaques solars del terrat.
- Arranjar l'escala de pujada a l'apartament i als terrats
- Estudi de viabilitat per la adaptació de gasoil a biomassa

Entorn

- Modificació de la coberta vegetal de davant el centre de recepció, amb retirada de runes, vidres i plàstics de darrera els edificis abandonats de la finca de Llimpa (antics vestidors del camp de golf).
- Folrar les parets de les cantonades dels itineraris de pedra local.
- Reparació de rajoles de l'era

Vial d'accés a Shangil la

- Arranjament de clots i forats existents al vial
- Desbrossada de tot el vial principal, començant al Centre d'Interpretació i finalitzant a la carretera Maó- es Grau, aproximadament 1600 metres.
- Emblancat del pont d'accés.

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	1000,00 €	40	Director, tècnics, personal brigada, empresa externa	1

6.5 Programa de neteja de platges i cales

De manera coordinada amb el Servei Mancomanat de Neteja del litoral del CIME i els ajuntament de Maó i Es Mercadal, es faran actuacions de recolzament a la neteja de platges i cales. (Recursos propis,).

Pressupost CAMAT	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	100,00 €	48	Director, tècnic, personal de brigada, empresa externa	1

6.6 Programa de manteniment de vehicles i maquinària

Revisió periòdica de material i maquinària necessària per a les feines de manteniment dins el parc. Revisió periòdica dels vehicles utilitzats per l'equip de treballadors del parc en les feines de manteniment, investigació i vigilància.

Aquest any 2016, las revisions rutinàries dels vehicles destinats al parc, es portaran a terme al taller de l'IBANAT menys el vehicle destinats als funcionaris del Parc Natural, que serà gestionat per un taller privat(Recursos propis i empresa externa).

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
2000,00 €	1000,00 €	22	Director, personal brigada, empresa externa	1

6.7 Programa de manteniment de la paret mestre i es Rodó

Mantenir en bon estat aquest dic de contenció de la llacuna, tapant els forats que es puguin formar i mantenir-lo net de vegetació. Reparació de las parets de Es Rodó (Recursos propis).

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	500,00 €	36	Director, tècnic, personal de brigada	1

6.8 Programa de restauració de bens etnològics

L'estat de conservació dels bens etnològics del Parc natural, és en alguns casos bo, però en d'altres no ho és tant. És per això, per donar compliment a l'article 53 del PORN que l'administració del Parc, té l'obligació de determinar les tasques necessàries per millorar i restaurar en la mesura de les seves possibilitats, aquells bens etnològics públics que es trobin en mal estat. Així durant l'any 2016 es pretén restaurar i conservar una part del patrimoni etnològic de la zona pública del parc.

Per enguany es pretén la restauració del pis de la zona adjacent a las casetes de pescadors uns 100 metres quadrats, la feina consistirà en aixecar las lloses sanejar el terreny, col·locar de nou les lloses i substitució de las rompudes. Igualment es pretén aixecar un tram de paret caiguda al Corralet de Sa Gola.

Es sol·licitarà a l'Ajuntament de Maó, la reparació d'un pont amb gran valor etnològic que es troba en terrenys municipals de la zona des Prat.

- **Conservació de les casetes de pescadors de sa Gola**

L'any 2012, es van iniciar les obres de restauració del conjunt etnològic de les casetes de pescadors de Sa Gola, durant l'any 2015 s'han portat a terme feines de manteniment que bàsicament han consistit en emblancar amb calç tot el conjunt, col·locar pedres caigudes de las parets que limiten s'Albufera, l'any 2016 es continuarà amb les tasques de manteniment. Una de les casetes precisa arranjar el pis de lloses.

Pressupost CAMAT	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
2556,00 €	1000,00 €	60	Director, tècnic, empresa externa	4

6.9 Programa de millora de la zona agrícola pública

L'administració del Parc natural, gestiona una zona agrícola pública situada a la finca de Santa Madrona i Llimpa. Durant el 2015 s'ha llaurat la tanca i sembrat de blat. L'any 2016, està previst llaurar i no sembrar de blat aquestes parcel·les de uns 30000 metres quadrats, per descansar la terra i que rebroti el blat.

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	1000,00 €	24	Director, tècnic, personal de brigada, empresa externa	2

7. Àrea de vigilància

Aquesta àrea inclou les actuacions de vigilància que s'han de dur a terme per garantir la conservació dels valors del Parc Natural i el compliment de la normativa. No es troba regulat específicament del Pla d'ordenació dels recursos naturals de s'Albufera des Grau.

7.1 Programa de vigilància:

Els valors naturals del Parc Natural de s'Albufera des Grau, tenen la més alta rellevància mereixen un esforç per a assegurar-ne la conservació.

La possibilitat d'us públic controlat i regulat, d'aquest Parc té un elevat interès social per a tota la població.

La vigilància i control del Parc natural, sota la direcció tècnica corresponent, els treballs de suport logístic en projectes de conservació de flora i fauna, la col·laboració amb personal de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca desenvolupar qualsevol altre responsabilitat no contemplada, però que sigui pròpia de la seva funció i de les competències generals de la secció o àrea de gestió a la qual estigui adscrit/a, són les principals funcions dels Zeladors d'Àrees Naturals i per tant seria adequat contar amb Zeladors (2) d'Àrees Natural per l'any 2016, per la temporada d'estiu (juny, juliol, agost i setembre).

La vigilància principal recaurà en els agents de medi ambient assignats, que periòdicament recorren el Parc natural (Agents de Medi Ambient i SEPRONA).

Pel que fa a la part marina del Parc, alguns dies especialment durant la temporada estival, els Agents de Medi Ambient i els agents del SEPRONA, són transportats amb l'embarcació del Parc per tal de vigilar també aquesta àrea. Per comprovar si els pescadors de pesca submarina respecten la fondària establerta, es precis dotar a l'embarcació del parc natural d'un aparell sonda de profunditat.

Tanmateix, val a dir que el personal del Parc natural participa en la vigilància inclòs com s'explica avanç, en festiu, ja que durant l'exercici de les seves tasques diàries, paral·lelament també vigilen l'Espai Natural Protegit, però no es tracta d'una

feina inclosa en el catàleg de funcions de les seves categories professionals. Seria recomanable tornar a reprendre la contractació d'un Zelador d'Àrees Naturals especialment en els mesos de major afluència turística.

Col·laboració amb el COFIB, per el seguiment i recuperació de la fauna marina catalogada. Es treballara en la vigilància de la costa de l'espai natural protegit, amb informació a la xarxa i als AMAS, si es produeix avarament de tortuges marines vives o mortes i d'altre fauna marina catalogada.

Pressupost CAMAT	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	100,00 €	72	AMAS, SEPRONA, BRIGADA	1

8. Àrea d'administració

L'àrea d'administració gestiona els recursos materials, logístics i les actuacions administratives necessàries per al bon funcionament del Parc natural. Es troba regulat a l'article 9. " Administració i gestió de l'espai natural protegit", del Pla d'ordenació dels recursos naturals de s'Albufera des Grau.

8.1. Programa de gestió administrativa

Les principals gestions administratives que es duran a terme durant l'any 2016 seran;

Redacció d'informes (d'us públic, d'investigació i seguiment, urbanístics i Xarxa 2000) (DGENB)

Redacció d'informes sobre infraccions o delictes al espai natural protegit: Treballar per la Conselleria, que es la que coordina les actuacions per gestionar les sancions administratives i aportar les dades precises per si es vol portar a la Fiscalia de medi ambient de les Illes Balears, actuacions que es considerin delictes. Preparació documentació contractes menor, negociats i autoritzacions de despesa (DGENB i IBANAT)

Seguiment pressupostari (IBANAT i DGENB)

Tramitació i seguiment de factures (IBANAT)

Seguiment i tramitació de la documentació relativa als recursos humans (Llicències, vacances, baixes laborals, incidències...) (IBANAT)

Redacció de la memòria i pla anual(D.G)

Conservació i gestió del material d'ofimàtica (IBANAT i DGENB)

Recolzament a l'àrea d'educació ambiental en la gestió de les visites i activitats (IBANAT)

Tramitació d'autoritzacions i llicències sobre determinats projectes (IBANAT i DGENB)

Gestió de l'apartament per els científics que treballen al Parc (IBANAT i DGENB)

Energia i aigua

Assegurances

IBI, taxes, etc.

Assessorament als empresaris agrícoles amb finques ubicades al PN que o sol·licitin, que es dediquin a la transformació i comercialització de productes agrícoles de ajudes en subvencions per la millora de la transformació i comercialització de productes agrícoles.

Informació de les activitats autoritzables als espais naturals protegits

Els tècnics del PN, informaran a els particulars o entitats que o sol·licitin de les activitats al PN, que necessiten autorització prèvia.

- La filmació o la fotografia professional, especialment la de caràcter publicitari, com també l'enregistrament de vídeos per part de TV.
- Les activitats esportives i de lleure.
- L'acampada.
- El bivac i la pernoctació a l'aire lliure.
- L'activitat de refugi de muntanya.
- L'espeleologia.
- El busseig esportiu dins l'àmbit marí dels espais naturals protegits.
- La pesca en general.
- La pesca recreativa submarina.
- La navegació i l'ancoratge.
- Les activitats de caràcter festiu multitudinari.
- Les visites organitzades de turistes, agrupacions, escoles o grups d'esplai.
- Les activitats d'educació ambiental per part de grups.
- Els projectes d'investigació que comportin dur a terme treballs de camp.
- La recollida de mostres si formen part d'un estudi o investigació autoritzat.
- La circulació de cavalls fora dels camins o itineraris adequats per a aquest efecte.
- La circulació de qualsevol tipus de vehicle.
- L'encesa de foc fora dels llocs habilitats per a aquest fi

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
178,00 €	3500,00 €	50 de brigada i 120 tècnics	Director, informadors, tècnic, personal de brigada	1

9. Àrea de planificació

L'àrea de planificació té com a objectiu planificar adequadament tots els aspectes que intervenen en la gestió del parc, mitjançant la redacció dels documents de planificació que estableix la normativa.

9.1 Aprovació dels Plans de Gestió Xarxa Natura 2000

En aquest sentit el 2 d'agost de 2013 es va aprovar l'acord d'inici del procediment per l'aprovació d'aquests plans i declarar Zones Especials de Conservació (ZEC). D'altre banda està previst que el mes de febrer de 2014 s'imparteixi un taller de participació previ a l'aprovació definitiva d'aquests plans.

En l'any 2016, es farà un seguiment dels Plans de Gestió i de les cartografies i diagnòstics dels hàbitats inclosos a Xarxa Natura. Els tècnics del Parc natural continuaran col·laborant en el seguiment a l'àmbit del PN.

9.2 Aprovació del PRUG

Es tracta de dotar al Parc natural d'un pla de gestió del Parc Natural de s'Albufera des Grau, espai natural protegit i nucli de la reserva de la biosfera, que precisa pel seu correcte funcionament d'aquest instrument de planificació.

9.3 Elaboració del PAE 2017 i de la Memòria 2016

Pressupost CMAP	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
200,00 €			Director, tècnics, informadors	1

10. Àrea d'avaluació

En aquest apartat s'inclouen les accions que tenen com a objectiu avaluar els resultats de les accions previstes als documents de planificació vigents, així com l'adequació dels resultats als objectius inicials.

10.1 Programa d'avaluació anual d'execució

Tal i com s'ha fet enguany, la memòria del 2016 inclourà un apartat on s'avaluarà el grau de compliment del pla anual, així s'establirà el percentatge d'actuacions previstes al pla i que finalment s'han duit a terme de forma completa, el percentatge d'actuacions previstes al pla 2016 i que s'han iniciat però que no s'han pogut finalitzar, el percentatge d'actuacions previstes al pla que no s'han iniciat i el percentatge d'actuacions que s'han iniciat i que no estaven incloses en el pla.

Pressupost CAMAT	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
200,00 €			Director, tècnic	1

10.2 Programa d'avaluacions de l'àrea d'educació ambiental

Durant l'any 2016, es continuarà amb la recopilació de fulls d'avaluació de les diferents activitats; visites guiades, agendes d'activitat i activitats escolars. Des de la direcció del parc esperem obtenir uns excel·lents resultats en les avaluacions que es realitzin, tant per part del públic general com del professorat, de totes les activitats educatives i divulgatives que s'organitzin des del parc.

Pressupost CAMAT	Pressupost IBANAT	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
			Director, tècnic	1

11. Pressupost 2016

11.1 Desglossament pressupost, jornals i personal

	Pressupos t CMAP	Pressupost IBANAT	Altres entitats	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
Area de gestió per a la conservació	2.200 €	15.000 €		651		
1.1 Prog. De lluita contra plagues forestals		100 €		26	2	1
1.2 Prog. De lluita contra plantes invasores		100 €		126	3	1
1.3 Prog. De conservació de l'ullastrar		100 €		68	3	2
1.4 Prog. De conservació del sibinar de Sa Gola		200 €		68	3	2
1.5 Prog. De control de fauna exòtica	100 €	3700 €		8	3	1
1.6 Prog. de recuperació d'espècies amenaçades de fauna	100 €	500 €		24	3	1
1.7 Prog. De reforçament de les poblacions d'òlibes		200 €		14	3	2
1.8 Tancament temporal d'una zona d'estacionament al Cos de Síndic		500 €		5	3	2
1.9 Prog. De gestió hídrica de s'Albufera des Grau		100 €		20	3	1
1.10 Prog. De conservació dels sistemes dunars		1000 €		25	3	1
1.10.1 Proj. De tancament del sistema dunar de s'Escala		2000 €		20	2	1
1.11 Prog. De conservació del prat de Santa Madrona i Sa Tanca Gran		500 €		12	3	1
1.12 Prog. De recuperació i millora d'espais no forestals		500 €		60	3	2
1.13 Prog. De conservació de Sa Gola		500 €		24	3	2
1.14 Prog. De conservació del paisatge natural de s'Albufera des Grau i prevenció dels incendis forestals		3000 €		48	3	2

1.15 Prog. De conservació de torrents		1000 €		85	3	1
1.16 Proj. De millora sanitària de les masses forestals dels espais naturals protegits, amb control biològic		1000 €		18	3	1
1.17 Proj. D'estudi sobre la gestió de les restes de posidonia a la platja des Grau	2000 €				3	1
Àrea desenvolupament socio-economic	100 €	300,00 €		135		
2.1 Prog. D'usos tradicionals		200 €		6	3	2
2.2 Prog. De seguiment i evaluació del cens ramader 2016 al P.N de s'Albufera des Grau	100 €			0	2	
2.3 Projecte de col·laboració amb els propietaris de les finques del P.N				0	2	1
2.4 Projecte de col·laboració amb els propietaris que vulguin utilitzar la biomassa dels seus espais forestals					2	
2.5 Proposta de modificació del camí d'accés a les cases de Mongrofra Nou		100 €		25	1	1
Àrea d'us públic	4.000 €	12.400 €	7970 €	1.108		
3.1 Prog. d'atenció als visitants		200 €		562	4	1
3.2 Prog. d'educació i interpretació ambiental per als centres educatius		1100 €		420	5	1
3.3 Prog. d'agenda d'activitats		6600 €		80	5	1
3.4 Proj. De visites guiades amb intèrpret del llenguatge de signes			550 €	10	5	1
3.5 Proj. De taller d'elaboració de forns solars			7420 €	8	5	1
3.6 Programa de senyalització		4500 €		28	3	2
3.7 Prog. De edició de material gràfic	4000 €			0	2	1
3.8 Proj. De modificació del traçat del camí de Cavalls al seu pas per les salines d'addaia a l'àmbit del PN de s'Albufera des Grau i del LIC i ZEPA (ES0000233) d'Addaia a s'Albufera					2	1
Àrea d'investigació i seguiment	34.366 €	500,00€		120,96		

4.1 Prog. seguiment de d'espècies vegetals d'interès		100 €		20	3	1
4.2 Prog. De seguiment de l'estat de conservació de la praderia de Cymodocea nodosa de la badia des Grau	1.000 €	100 €		4	4	1
4.3 BMS (Programa de seguiment de papallones diürnes)		100 €		30	3	2
4.4 Programa de seguiment de la avifauna	7566 €	100 €		30	4	1
4.5 Prog. de seguiment físico-químic i ecològic de la llacuna	21000 €			6.96	4	1
4.6 Prog. de seguiment de les reserves hídriques ponderades de Menorca					4	1
4.7 Proj. De estudi de la població de calàpet (Bufo Balearicus) a l'àmbit del Parc Natural de s'Albufera des Grau.	2200 €	100 €		30	3	2
4.8 Adquisició de material científic per a la millora del seguiment dels paràmetres físico-químic de la llacuna	2600 €					1
Àrea de participació	200 €			4	1	1
5.1 Prog. de convocatòria de la Junta Rectora i l'Autoritat de Gestió	200 €			4	5	1
5.2 Prog. de col·laboració amb altres entitats Participació en cursos de l'EBAP						3
Àrea de manteniment	4556€	6.700 €		440		
6.1 Prog. De millores en el sistema comportes de s'Albufera des Grau		1000 €		120	4	1
6.2 Prog. Neteja i mantenimnet aparcament		100€		40	2	1
6.3 Prog. De manteniment d' Itineraris del parc natural		1000 €		50	2	1
6.4 Prog. De manteniment del Centre Recepció i oficines, vial d'accés i jardí		1000€		40	4	1
6.5 Prog. De neteja de platges i cales		100€		48	4	1

6.6 Prog. De manteniment de vehicles i maquinaria	2000 €	1000€		22	3	1
6.7 Prog. De manteniment de la paret mestre i es Rodó		500€		36	3	1
6.8 Prog. De restauració de bens etnològics	2556€	1000€		60	3	4
6.9 Prog De millora zona agrícola pública		1000€		24	4	2
Àrea de vigilància	0€	100 €		72		
7.1 Prog. de vigilància		100 €		72	3	1
Àrea d'administració	178 €	3500 €		170		
8.1 Prog. De gestió administrativa	178 €	3500,0 €		170	4	1
Àrea de planificació	200 €			1	1	
9.1 Elaboració del PAE 2017 i de la Memòria 2016	200 €				3	1
Àrea d'avaluació	200 €					
10.1 Programa d'avaluació anual d'execució	200 €				2	1
10.2 Prog. d'avaluacions de l'àrea d'educació ambiental					2	1
Total	Pressupos t CMAP	Pressupost IBANAT	Pressupost Altres entitats	Jornals IBANAT	Personal d'execució	Prioritat
	46.000 €	38.500 €	7970 €	2700.96	108 persones màxim	

11.2 Cronograma

	Gen	Feb	Mar	Abr	Maig	Juny	Jul	Ago	Sep	Oct	Nov	Des
Area de gestió per a la conservació												
Prog. prevenció d'incendis	X	X	X									
Prog. conservació i seguiment d'espècies vegetals d'interès	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Prog. sanitat forestal						X	X	X				
Prog. gestió agrícola-ramadera									X	X	X	X
Prog. de recuperació d'espècies amenaçades	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Prog. de control d'espècies al·lòctones i exòtiques	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Prog. de conservació del sistema dunar	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Prog. d'avaluació estat praderia de <i>Cymodocea nodosa</i>								X	X			
Prog. de millores en el sistema de Comportes de s'Albufera	X	X	X									
Prog. de seguiment de ropalòcers	X	X	X									
Prog. de conservació de platges i camins	X	X	X									
Prog. de conservació del prat de santa Madrona i sa tanca gran	X	X	X									
Prog. de recuperació i millora d'espais no forestals	X	X	X					X	X	X	X	X
Àrea desenvolupament socio-economic												
Prog. de subvencions												
Conveni entre el Govern IB i els propietaris												
Àrea d'us públic												
Prog. informació al públic en general	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Prog. informació, vigilància i serveis a usuaris												
Prog. de senyalització		X	X	X	X					X	X	X
Prog. d'interpretació ambiental												
Prog. d'agenda d'activitats												
Proj. modificació del traçat del Camí de Cavalls			X	X								
Proj. d'exposició sobre materials geològics del Parc natural	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Proj. de documental sobre el litoral marí del Parc natural			X	X	X							
Àrea d'investigació i seguiment												
Prog. seguiment de l'avifauna	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Prog. seguiment físico-químic i ecològic de la llacuna	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Prog. seguiment de la regeneració dunar												
Proj. seguiment de caixes nius												
Àrea de participació												
Prog. de voluntariat												

Àrea de manteniment	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Prog. manteniment general	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Àrea de vigilància	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Prog. de vigilància	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Àrea d'administració	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Prog. d'administració	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Elaboració de la memòria de gestió anual	X	X										
Prog. de botiga del Parc												
Prog. prevenció de riscos laborals												
Àrea de planificació												
Programa anual d'execució	X	X										
Àrea d'avaluació												
Programa d'avaluació	X	X										

11.3 Resum

Gen	Feb	Mar	Abr	Maig	Juny	Jul	Ago	Sep	Oct	Nov	Des
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X